

Energieplan Gemeente Houten

Samen naar energieneutraal in 2040

1	De totstandkoming van dit plan	3
2	Opbrengsten	4
3	Ambitie en visie	5
4	Aanpak richting 2025	6
5	Structurele basis	7
6	Nieuwe activiteiten in 2020	9
7	Lopende projecten	10
8	Samen op weg naar energieneutraal	11
9	Rollen	12
10	Financiering	15

Dit energieplan is het resultaat van een samenwerkingsproces wat doorlopen is met verschillende (vrijwilligers)organisaties en bewoners in Houten. Met dit energieplan presenteren zij een aanpak voor de eerstkomende jaren (tot en met 2025) richting een energieneutraal Houten in 2040. Dit plan gaat in op de kansen en behoeftes van de Houtense samenleving. De focus ligt op het ontwikkelen van voldoende draagvlak voor de grote veranderingen die nog op ons af gaan komen. Door het organiseren van een goede samenwerking met de (vrijwilligers) organisaties in Houten, die energie-activiteiten uitvoeren, kunnen we een versnelling tot stand brengen.

1 DE TOTSTANDKOMING VAN DIT PLAN

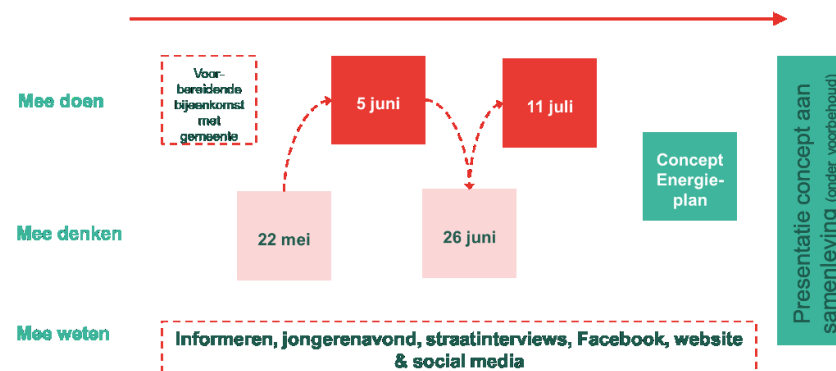
Houten heeft al jaren de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Houten heeft ook een actieve gemeenschap, die zelf al aan de slag is of wil met deze ambitie. Inwoners en ondernemers wekken zelf duurzame energie op en/of verlagen hun energieverbruik. En er zijn verschillende (vrijwillige) partijen die zich al vele jaren inzetten om de Houtenaren daarbij te helpen. Daarom heeft de gemeente ervoor gekozen om dit energieplan als een samenlevingsagenda op te stellen: door en voor Houtenaren, aansluitend bij de initiatieven die er al zijn.

In nauwe samenwerking met de actieve partijen en enkele grote stakeholders zijn gezamenlijke ambities en concrete activiteiten geformuleerd voor de komende jaren. Deze groep noemen we *de meedoeners*:

- > Coöperatie Opgewekt Houten
- > De Hoeven Energie
- > Duurzaamheidsfonds Houten
- > Ecowijk Mandora
- > EnergieRijk Houten
- > Gemeente Houten
- > Grijs naar Groen
- > Groen Zonnig Houten
- > Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
- > LTO & NFO
- > Ondernemend Houten
- > Stedin
- > Viveste
- > Wellant College

Ook een grote groep betrokken Houtenaren heeft meegedacht over wat nodig is om Houten energieneutraal te maken. Deze *meedenkers* wezen op de vele mogelijkheden (zie bijlage 3), maar ook op de soms tegenstrijdige informatie over de energietransitie. Dit werkt verlamdend: waar doe je goed aan?

De meedoeners zijn met deze input van de meedenkers aan de slag gegaan. Zij hebben plannen gemaakt hoe zij, individueel en gezamenlijk, Houten handelingsperspectief kunnen bieden. Het resultaat leest u in de volgende hoofdstukken.

Een uitgebreide beschrijving van dit proces en de deelnemers hieraan, staat in bijlage 1.

Bijvangst van het doorlopen proces voor dit energieplan is dat het direct bijgedragen heeft aan de samenwerking. De meedoeners hebben een beter begrip voor elkaars rollen en inzicht in elkaars belangen. De gemeente is zich bijvoorbeeld nu méér bewust van het belang dat wordt gehecht aan haar rol als regisseur en ondersteuner. Op hun beurt zien de verschillende initiatieven dat zij een belangrijke schakel zijn om de grotere groep Houtenaren te bereiken. En dat die groep ook behoefte heeft aan een grotere samenhang en samenwerking tussen de verschillende initiatieven. En zo ligt er een mooie basis om samen de volgende stappen te zetten naar een energieneutraal Houten.

2 OPBRENGSTEN

Opvallend veel Houtenaren houden zich al dan niet professioneel met de energietransitie bezig. Dat zorgt voor grote betrokkenheid en deskundigheid bij organisaties als de Hoeven Energie, Coöperatie Opgewekt Houten en EnergieRijk Houten. Ook zijn er in Houten diverse bedrijven gevestigd die vooroplopen op dit vlak, zoals Inventum met de productie van warmtepompen, of De Rooy Transport met de inzet van elektrische vrachtwagens.

Deze professionaliteit heeft de afgelopen jaren al geresulteerd in een groot aantal energieprojecten en -activiteiten. Denk daarbij bijvoorbeeld aan:

- > De Groene Keus van het Duurzaamheidsfonds Houten
- > De DO!Challenge en !IMPACT van Ondernemend Houten
- > De wijkteams, themateams, energiebespaarcafés en inkoopacties van EnergieRijk Houten
- > De warmtescans, CV-optimalisaties, thema-avonden en inkoopacties van De Hoeven Energie
- > De initiatiefgroep Energierijk en Opgewekt Schalkwijk
- > De zonnepanelen van Groen Zonnig Houten
- > Het Windpark Houten van UWind
- > Ecowijk Mandora
- > Collectieve zonnedaken van Coöperatie Opgewekt Houten
- > Het Energiecentrum van Grijs naar Groen
- > De woonbus en avonden over energiebesparing van de Huurders Advies Raad
- > Elektrische deelauto's van WeDriveSolar
- > Het Wocozon-project met zonnepanelen voor huurders van Viveste
- > De duurzame tuin van het Wellant College
- > De duurzame dienstauto's van HDSR (groen gas) en de gemeente (elektrisch)

Al deze partijen willen graag meer doen en zo Houten helpen om energieneutraal te worden. Daarbij lopen zij echter tegen de grenzen aan van wat zij zelfstandig

kunnen realiseren. En dat terwijl de grotere groep van meedenkers juist aangeeft meer behoefte te hebben aan informatie en hulp.

Met het Klimaatakkoord van Parijs, de Klimaatwet en het nationale klimaatakkoord zijn de opgave en de urgentie helder: voor 2050 moet de wereldwijde opwarming met anderhalf tot twee graden beperkt worden. Van Verenigde Naties tot inwoner, op alle schaalniveaus wordt gezocht naar mogelijkheden voor het realiseren van energiebesparing, -opwekking en -opslag. Ook binnen de gemeente Houten, waar de ambitie en daarmee de opgave groot is: van 8% duurzame energie nu naar 100% duurzame energie in 2040. Dat is een *complexe operatie* door de vele partijen die 'iets' moeten of willen doen en door de onzekerheden die er nog zijn (technisch, juridisch, financieel, beleidsmatig, sociaal, et cetera). Die complexiteit is alleen *in gezamenlijkheid* op te lossen. Ieder heeft een deel van de puzzel in handen.

Er zijn veel partijen actief, niet alleen in Houten. Maar de richting en de samenhang is voor de gemiddelde inwoner niet duidelijk. Het maakt velen afwachtend. Waar doe ik goed aan? Tijdens het proces om tot dit energieplan te komen zijn vele kansen naar voren gekomen die een brug kunnen slaan tussen de huidige (onoverzichtelijke) situatie en de behoefte van de ondernemer en burger aan goede, onafhankelijke informatie. Om deze kansen te pakken zijn samenwerking, synergie en opschaling een voorwaarde. Dit vraagt om op een nieuwe manier met elkaar samen te werken: *doen, leren en beter doen*.

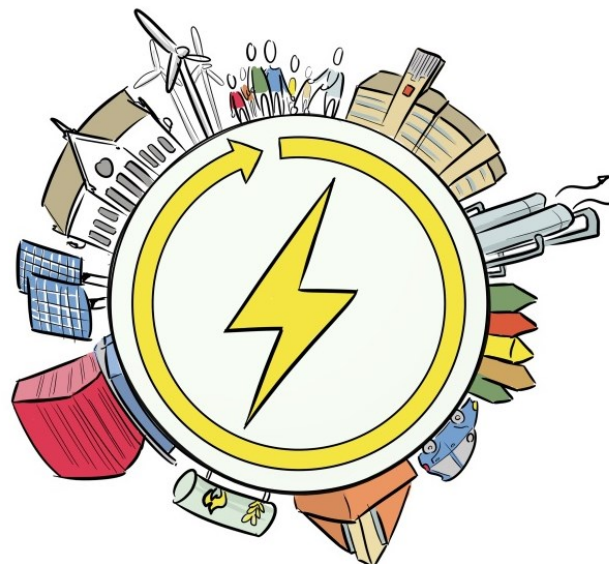
3 AMBITIE EN VISIE

In 2040 wil Houten *energieneutraal* zijn. Alle energie die we dan verbruiken, wekken we lokaal duurzaam op. Dat is een grote en complexe opgave, waarvoor steeds minder tijd is om deze te realiseren. Maar technisch kan het. Alleen niemand kan dat in zijn eentje, Houten energieneutraal maken. Ook de gemeente niet. Zij wekt geen duurzame energie op en isoleert geen woningen. Dat doen de Houtense inwoners, bedrijven en instellingen. Zij investeren in bijvoorbeeld zonnepanelen of vloerisolatie.

De gemeente helpt hen daarbij met duidelijkheid over de richting en randvoorwaarden. De komende jaren maakt de gemeente verschillende plannen voor meer duurzame energie en energiebesparing. Daarin maken we *belangrijke keuzes*. Over waar in Houten duurzame energie geproduceerd kan worden (Regionale Energiestrategie) en hoe we van het aardgas af gaan (Transitievisie Warmte). Die plannen zullen pas over een aantal jaar tot concrete uitvoeringsprojecten leiden.

Maar in de tussentijd gaat Houten niet zitten afwachten. We gaan door met de energie die er al is. De huidige initiatieven en activiteiten schalen we op, en we versterken en verbinden ze. En *samen* ontwikkelen we nieuwe activiteiten. Door te doen leren we hoe het beter kan. Zo leggen we een stabiel fundament voor de verdere versnelling van de energietransitie.

In 2025 willen we goed op st(r)oom zijn met 20% duurzame energie van eigen bodem. En klaar zijn om in volle vaart verder te gaan naar het einddoel:

Energieneutraal in 2040. Samen kunnen wij dat in Houten!

4 AANPAK RICHTING 2025

De meedoeners hebben met elkaar verkend hoe zij de komende jaren de samenwerking verder vorm kunnen geven. Samen hebben wij geconcludeerd dat een concrete *projectmatige aanpak* van activiteiten daarvoor de beste manier is. Elk jaar herijken de partijen met elkaar wat er bereikt is en welke afspraken gemaakt moeten worden voor het komende jaar. De realisatie van de energie-ambities van Houten (zie onder de hoofdstukken 3 en 8) staat hierin centraal.

Werken via een projectmatige aanpak is een geschikte manier om de benodigde middelen ten behoeve van de initiatieven helder in beeld te krijgen, prestatieafspraken te maken en geboekte vooruitgang te volgen en verder te verspreiden. Met een jaarlijkse cyclus kan er worden voortgebouwd op de behaalde successen uit voorgaande jaren. Zo kan een vliegwieleffect ontstaan. Bovendien kunnen eventuele nieuwe partijen zich bij deze beweging aansluiten, kan de relatie met regionale ontwikkelingen verder worden afgestemd en kunnen de behaalde resultaten worden gedeeld met de hele Houtense samenleving.

Een tweede belangrijke conclusie is dat ondernemers en vrijwilligersorganisaties behoefte hebben aan *ondersteuning* voor administratieve, projectmatige en communicatie-activiteiten. Zeker als een steeds grotere groep Houtenaren bediend moet gaan worden. Opschaling is met de huidige vrijwillige inzet nu niet mogelijk. Dit zegt niks over de motivatie en tijdsinvestering van de huidige vrijwilligers. Die is groot. Er zit simpelweg een grens aan wat zij binnen de beschikbare tijd kunnen doen. Een maandelijks energiebespaarcaf   bijvoorbeeld is met de huidige vrijwilligers te bemensen. Voor hogere frequentie zouden meer vrijwilligers(uren) nodig zijn.

De activiteiten die vanaf 2020 worden opgestart in het kader van het energieplan bestaan uit:

- 1 Activiteiten gericht op het ontwikkelen van de *structurele basis* (aanjaagteam, communicatie, financiering) zoals beschreven in hoofdstuk 5;
- 2 *Nieuwe activiteiten* op basis van de projectvoorstellen, zoals beschreven in hoofdstuk 6.
- 3 *Opschaling lopende projecten* beschreven in hoofdstuk 7.

In de hoofdstukken 5 tot en met 7 worden de activiteiten op hoofdlijnen beschreven. In bijlage 2 vindt u een uitgebreidere beschrijving van de projecten die de structurele basis vormen en de nieuwe activiteiten in de vorm van een aantal projectdocumenten.

De hoofdstukken 6 en 7 en de projectdocumenten vormen hiermee direct het jaarplan voor 2020. De partijen herijken dit jaarplan in gezamenlijkheid voor 2021 en volgende jaren.

5 STRUCTURELE BASIS

Samenwerking ontstaat niet vanzelf. Daar moet vanuit alle partijen in geïnvesteerd worden. Die bereidheid is er, maar de meedoeners hebben ook geconstateerd dat daar ondersteuning bij nodig is. Niet alleen voor de onderlinge samenwerking, maar ook voor het gezamenlijke contact met de samenleving en de uitwerking van concrete projecten. Er is behoefte aan een aanjaagteam, gezamenlijke communicatie en financieringsmogelijkheden.

Aanjaagteam

Op basis van deze onder de meedoeners en meedenkers breed gedragen conclusies (zie hoofdstuk 4) is de behoefte geformuleerd om een 'anjaagteam' in het leven te roepen. Dit aanjaagteam biedt dan pragmatische, projectmatige en communicatieve ondersteuning aan bestaande initiatieven, zoals Ondernemend Houten en EnergieRijk Houten. Bovendien is het aanjaagteam een eerste maar belangrijke stap voor de versterking van de samenwerking en afstemming tussen de huidige actieve partijen. Daardoor wordt de synergie tussen lopende en nieuwe (gezamenlijke) projecten bevorderd, wat tot betere resultaten leidt. Het aanjaagteam bewaakt en faciliteert de afgesproken gezamenlijke projectmatige aanpak.

Het aanjaagteam zorgt samen met de bestaande (vrijwilligers) organisaties voor een brede verspreiding van opgedane kennis en ervaring onder de Houtenaren. Zo kunnen, met één heldere boodschap, verschillende doelgroepen in Houten bediend worden. Zo biedt het de inwoners de gevraagde duidelijkheid en eenduidigheid en bovendien een centraal punt, waar zij terecht kunnen voor informatie ongeacht het (deel)onderwerp.

Uiteindelijk moet dit aanjaagteam doorgroeien naar een duurzaamheidscentrum voor heel Houten. Om die reden wordt het ondergebracht bij wat nu NME Houten is. NME Houten vervult eenzelfde rol voor natuur- en milieufactiviteiten voor kinderen op de basisschool. Samen met alle actieve partijen in Houten op het gebied van

duurzaamheid wordt de komende jaren vormgegeven aan het duurzaamheidscentrum.

Maar we starten dus met een aanjaagteam. Dat heeft een omvang van 1,2 fte. In de bijlage 2 is een uitgebreide beschrijving van het aanjaagteam te vinden.

Gezamenlijke communicatie

In 2019 zijn verschillende partijen al gestart met een gezamenlijke communicatie-aanpak. De belangrijkste doelstellingen zijn naar de Houtense samenleving toe:

- > Burgers en bedrijven activeren om mee te doen met de energietransitie (door maatwerk te bieden);
- > Bewustzijn over de energietransitie in de Houtense samenleving vergroten;
- > Het bredere voordeel van energiebesparing en -opwekking onder de aandacht te brengen door de focus niet alleen op klimaat te leggen, maar ook op comfort, gezondheid en woningwaarde;
- > Het spectrum van activiteiten/ organisaties (burgerinitiatief, bedrijven en gemeente) inzichtelijk te maken bij burgers via diverse mediakanalen.

En naar de samenwerkende partijen in Houten:

- > Het formuleren van één kernboodschap met de focus op het gezamenlijke doel: Houten energieneutraal in 2040;
- > Samenwerking versterken tussen de organisaties op het gebied van communicatie.

Dit wordt binnen de capaciteit van het aanjaagteam gerealiseerd. Ook voor communicatie is in bijlage 2 een uitgebreidere beschrijving opgenomen.

Financieringsmogelijkheden

Het doel is om lusten en lasten van de energietransitie zo te verdelen dat Houtense inwoners en bedrijven geen (financiële) drempels ervaren om mee te doen in de energietransitie. Nu bestaat er nog een gat tussen de lusten en lasten, in tijd of tussen partijen. Door middel van een onderzoek naar de mogelijkheden van een Houtens energiefonds wordt onderzocht:

- > Welke financiële drempels Houtense inwoners en bedrijven/organisaties ervaren;
- > Welke oplossingen/financieringsconstructies er al zijn;
- > Hoe deze aansluiten (of juist niet) bij de ervaren drempels;
- > Welke aanvullende financieringsmogelijkheden er mogelijk zijn.

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek wordt een Energiefonds (werktitel) op hoofdlijnen nader uitgewerkt voor (politieke) besluitvorming. Voor dit onderzoek is € 50.000 beschikbaar in de gemeentelijke begroting 2020. Een uitgebreide beschrijving is te vinden in bijlage 2.

6 NIEUWE ACTIVITEITEN IN 2020

Zoals reeds beschreven is de structurele basis (aanjaagteam, communicatie, financiering) onder andere nodig voor de uitwerking van de gezamenlijke projectvoorstellen voor 2020 (met een doorkijk naar 2021 en verder). Hier volgt een korte beschrijving van de nieuwe activiteiten, die de meedoeners samen opgezet hebben voor 2020. Voor elke activiteit is in bijlage 2 een uitgebreider projectdocument te vinden.

Zon op grote daken

Er zijn nog zeer veel lege bedrijfsdaken en agrarische daken in Houten die benut kunnen worden voor de opwek van zonne-energie. Het nog beter benutten van daken komt vanuit contact met de burgers naar voren als een wenselijke aanpak. De meedoe-sessies hebben ertoe geleid dat fruittelers, agrarische bedrijven in het buitengebied en een groot aantal MKB-ondernemers op de bedrijventerreinen geïnteresseerd zijn en hieraan mee willen werken. Doel van het project is het ontwikkelen van enkele 'dakconcepten', die aansluiten op de behoefte van fruittelers, ondernemers en agrarische bedrijven. Zo wordt het voor hen gemakkelijker en aantrekkelijker om zonnepanelen op hun (grote) daken te leggen. De trekker van dit project is Coöperatie Opgewekt Houten.

Energiebesparing

De potentie van energiebesparing is groot. In de afgelopen jaren heeft EnergieRijk Houten verschillende activiteiten opgezet om Houtenaren te helpen met besparen. In dit project wordt die aanpak opgeschaald én uitgebreid met meer energieambassadeurs, meer wijkinitiatieven en (dus ook) wijkgerichte communicatie. Dat vraagt om werving, training en begeleiding. En het scala aan activiteiten wordt uitgebreid met onder andere maatwerkadviezen voor monumenten, een inkoopactie voor kleine maatregelen en een energiemarkt. Juist door een grote diversiteit aan activiteiten kunnen we veel Houtenaren bereiken. De trekker van dit project is EnergieRijk Houten.

Van gras naar gas

Bij het composteren van berm- en slootmaaisel komt methaan vrij. Bij vergisting wordt methaan afgevangen. Dit gevormde biogas kan benut worden als energiebron én het restproduct (digestaat) kan worden benut voor nieuwe toepassingen. Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) onderzoekt met verschillende partijen de technische en financiële mogelijkheden voor monovergisting van maaisel nabij de rioolwaterzuivering Nieuwegein. Eind 2019 zijn de definitieve resultaten bekend en wordt besloten over vervolgstappen. De trekker van dit project is HDSR. De gemeente gaat in overleg met HDSR onderzoeken of het laten vergisten van berm- en slootmaaisel van de gemeente voorgeschreven kan worden in een volgende maaiovereenkomst.

Twee projectvoorstellen die wel kansrijk zijn, maar nog nadere uitwerking behoeven, zijn:

- > Het stimuleren van elektrische deelauto's ook in bestaande wijken en centra van Houten
- > Energieopslag in de buurt

Deze staan (figuurlijk) bovenaan de lijst met ideeën/suggesties en potentiële projecten (zie bijlage 3), die in de totstandkoming van dit plan genoemd zijn. Deze lijst is een mooi vertrekpunt bij de jaarlijkse herijking van activiteiten.

7 OPSCHALING LOPENDE PROJECTEN

Aan de basis van het Energieplan liggen bestaande inspanningen: projecten en activiteiten die nu al plaatsvinden in Houten. Die activiteiten gaan in principe ook gewoon door de komende jaren. Sterker nog: we gaan ze opschalen om een grotere groep Houtenaren te bereiken.

In 2020 krijgen de volgende activiteiten een vervolg:

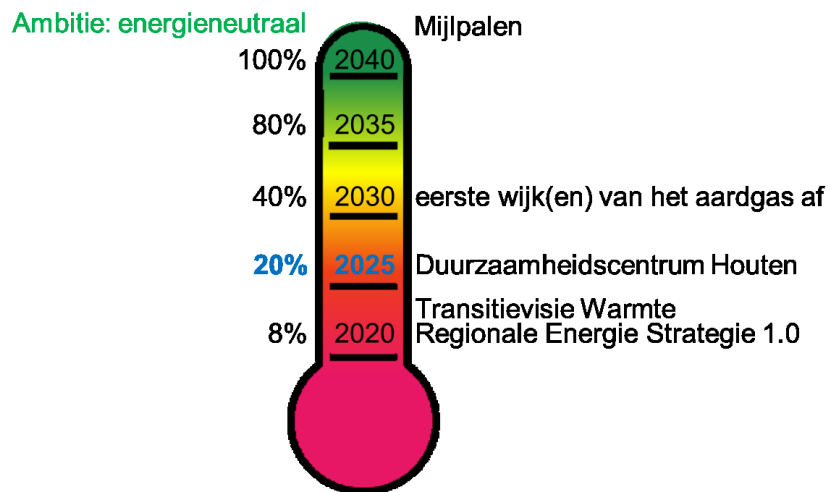
EnergieRijk Houten	<ul style="list-style-type: none"> > Maandelijks Energiebespaarcaf� > Collectieve inkoopacties > CV-optimalisaties > Warmtescans > Energie-adviezen via energievoorbewoningen > Nieuwsbrief > Wijkteams <p><i>Samen met o.a. De Hoeven Energie, Coöperatie Opgewekt Houten en UWind:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Duurzaamheidspagina in 't Groentje > Thema-avonden
De Hoeven Energie	<ul style="list-style-type: none"> > Informatieavonden > Wijkbijeenkomsten
Ondernemend Houten	<ul style="list-style-type: none"> > !MPACT Houten (duurzaamheidsplatform voor bedrijven, biedt ondersteuning voor onder andere zonnedaken, energie- en duurzaamheidsscans)
Ecowijk Mandora	<ul style="list-style-type: none"> > Maandelijks rondleiding > Project Altijd Groen (energie neutraal op kwartierbasis in plaats van op jaarbasis)
Viveste	<ul style="list-style-type: none"> > Zonnepanelenproject wocozon > Postcoderoosproject voor huurders <p><i>Samen met Huurdersadviesraad en EnergieRijk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Thema-avonden energiebesparing voor

	huurders
Groen Zonnig Houten	> Inkoopacties zonnepanelen
Huurdersadviesraad	> Energiebus
Duurzaamheidsfonds	<ul style="list-style-type: none"> > De Kleine Keus > Duurzaamheidsfonds Junior > Prijsvraag Duurzaamheid
Grijs naar Groen	> Energiecentrum
Coöperatie Opgewekt Houten	> Collectieve zonnedaken
Gemeente	<ul style="list-style-type: none"> > Begeleiden energieprojecten: <ul style="list-style-type: none"> • Windpark Goyerbrug • Zonnevelden > U-THUIS & Jouwhuisslimmer > Regionale Energiestrategie > Transitievisie Warmte > Uitnodigingskader zonnevelden (evaluatie) > Laadpalen voor elektrische auto's > Advisering & communicatie, bv.: <ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming vastgoed • Openbare verlichting > Afstemming met andere trajecten, bv.: <ul style="list-style-type: none"> • Ruimtelijke Koers • Omgevingswet

Alles bij elkaar een lange lijst met activiteiten, waar veel Houtenaren aan bijdragen. Binnen de genoemde organisaties zijn professionals en meer dan 70 vrijwilligers actief. En dit aantal blijft groeien. Met veel enthousiasme helpen zij Houtenaren met (advies over) zonnepanelen, isolatie en andere duurzame maatregelen.

8 SAMEN OP WEG NAAR ENERGIENEUTRAAL

Met alle projecten van de komende jaren komen we weer een stapje dichtbij de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Hoever we komen is te zien in onderstaande *thermometer*. Hierin is te zien hoeveel van de Houtense energievraag lokaal duurzaam wordt opgewekt, nu en in de toekomst. Voor deze thermometer is gebruik gemaakt van de huidige cijfers over hoe energieneutraal Houten is (bron: [Klimaatmonitor](#)).

Met de bestaande activiteiten, waaronder een tweede windpark, zonnevelden, zonnedaken en woningisolatie (zie hoofdstuk 7) verwachten we uit te komen op 15%. De nieuwe aanpak en activiteiten (in hoofdstukken 5 en 6) zijn goed voor nog eens 5% extra. In 2020 en 2025 willen we daarvoor het volgende bereikt hebben:

	Doel in 2020	Ambitie t/m 2025
Aantal grote zonnedaken	8	50
Aantal isolatiemaatregelen woningen	600	3.500
Koopwoningen met nieuwe zonnepanelen	100	500
Huurwoningen met nieuwe zonnepanelen	450	n.t.b. ¹
Coöperatieve zonnedaken voor huurders	2	n.t.b. ¹
Aantal nieuwe windparken	-	1
Aantal nieuwe zonnevelden	2	n.t.b. ²

Zo komen we in 2025 op totaal 20% van de Houtense energievraag die we lokaal duurzaam opwekken. Dat lijkt misschien niet veel, maar het is meer dan een verdubbeling in vijf jaar tijd! En dat is precies de versnelling die nodig is: elke vijf jaar een *verdubbeling* van ons percentage eigen duurzame energie.

Bij deze thermometer is ook een aantal tussentijdse mijlpalen geplaatst. Een aantal van deze mijlpalen, zoals het Warmteplan en de Regionale Energie Strategie, wordt erg bepalend voor de verdere realisatie van onze ambitie. De samenwerking uit dit energieplan legt de basis voor uitvoering van die plannen.

Deze thermometer helpt ook bij voorgestelde gezamenlijke projectmatige aanpak en communicatie. Het helpt het om focus aan te brengen en de effectiviteit van beoogde projecten in de jaarlijkse herijking te beoordelen. De thermometer zal dan ook jaarlijks geactualiseerd worden. Ten slotte biedt de thermometer inwoners en andere geïnteresseerden inzicht in hoe we ervoor staan.

¹ In 2020 maakt Viveste een koersdocument voor het verduurzamen van haar vastgoed.

² In 2020 evalueert de gemeente het uitnodigingskader zonnevelden.

9 ROLLEN

Tijdens de totstandkoming van het energieplan is open gesproken over toekomstbeelden, verwachtingen en belangen van de verschillende deelnemende partijen. Zo is ook het idee ontstaan voor een gezamenlijk aanjaagteam, dat de *samenwerking* ondersteunt en aanjaagt. Vanuit de faciliterende rol is de gemeente de initiator/trekker van dit aanjaagteam. Het aanjaagteam wordt (in eerste instantie) ook bemenst door medewerkers van de gemeente, maar is geen onderdeel van de gemeentelijke organisatie.

De deelnemende partijen zijn *gezamenlijk verantwoordelijk* voor het vormgeven van de samenwerking, inclusief het aanjaagteam. Binnen de samenwerking blijft elke partij verantwoordelijk voor zijn of haar eigen activiteiten, inclusief financiering daarvan. Voor de opschaling van de vrijwilligersinitiatieven levert de gemeente

financiële ondersteuning (zie hoofdstuk 10). Voor de gezamenlijke activiteiten is een trekker aangewezen, die verantwoordelijk is voor de uitvoering dat project en anderen daarbij betreft. In de tabel op de volgende pagina is te zien aan welke activiteiten de verschillende partijen bijdragen en wie de trekker van een project/activiteit is.

Het aanjaagteam bewaakt de uitvoering. De partijen maken gezamenlijk elk jaar een nieuw plan. De best passende vorm daarvoor werkt het aanjaagteam in overleg met alle samenwerkingspartners uit. Voor besluitvorming wordt gedacht aan een *stuurgroep*, die stuurt op de gezamenlijke ambitie. Dit is onderdeel van de gezamenlijke uitwerking.

Samenlevingsagenda Energieplan

Inzet van alle partijen bij de activiteiten in dit energieplan

*De trekker van een activiteit/project is met een ster aangeduid.
Anderen die een bijdrage (kunnen) leveren, zijn aangeduid met een stip.*

	Coöperatie Opgewekt Houten	De Hoeven Energie	Duurzaamheidsfonds	Ecovijk Mandora	EnergieRijk Houten	Energierijk & Opgewekt Schalkwijk	Gemeente	Grijs naar Groen	Groen Zonnig Houten	HDSR	Huurdersadviesraad	LTO & NFO	Ondernemend Houten	UWind	Viveste	Wellant College
--	----------------------------	-------------------	--------------------	-----------------	--------------------	-----------------------------------	----------	------------------	---------------------	------	--------------------	-----------	--------------------	-------	---------	-----------------

Structurele basis

Aanjaagteam	●	●	●	●	●	●	★	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Communicatie	●	●	●	●	●	●	★	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Financiering	●		●		●		★				●					

Nieuwe activiteiten

Zon op grote daken	★											●	●			
Isolatie van Houtense woningen		●			★	●		●								
Van gras naar gas							★			★		●				

Lopende activiteiten

Energiebespaarcaf�					★											
Collectieve inkoopacties isolatie en/of zonnepanelen		●			★				★							
CV-optimalisaties		●			★											
Warmtescans		●			★											
EnergieVoorbeeldWoningen					★											
Nieuwsbrief	●	●			●						●			●		
Wijkteams		●			★	●										
Energiemarkt	●				★				●				●			
Duurzaamheidspagina in 't Groentje	●	★	●	●	●	●			●		●			●	●	
Thema-avonden/informatiebijeenkomsten, bv. ventilatie of zonnedaken	●	●			★	●			●		●				●	
Wijkbijeenkomsten		●		●	★	●	●									
IMPACT Houten	●							●					★			
Maandelijkse rondleiding				★												

Samenlevingsagenda Energieplan

Inzet van alle partijen bij de activiteiten in dit energieplan

*De trekker van een activiteit/project is met een ster aangeduid.
Anderen die een bijdrage (kunnen) leveren, zijn aangeduid met een stip.*

	Coöperatie Opgewekt Houten	De Hoeven Energie	Duurzaamheidsfonds	Ecovijk Mandora	EnergieRijk Houten	Energierijk & Opgewekt Schalkwijk	Gemeente	Grijs naar Groen	Groen Zonnig Houten	HDSR	Huurdersadviesraad	LTO & NFO	Ondernemend Houten	UWind	Viveste	Wellant College
Project Altijd Groen				★												
Zonnepanelenproject wocozon											●				★	
Postcoderoosproject voor huurders											●				★	
Thema-avonden energiebesparing voor huurders					●						●				★	
Energiebus					●						★				●	
De Kleine Keus			★													
Duurzaamheidsfonds Junior			★													
Prijsvraag Duurzaamheid			★		●		●	●								
Energiecentrum								★								
Collectieve zonnedaken	★						●					●	●			
Begeleiden energieprojecten							★									
U-THUIS & Jouwhuislimmer	●	●			●	●	★	●	●							
Regionale Energiestrategie	●	●			●	●	★	●	●	●		●	●	●	●	
Transitievisie Warmte		●		●	●	●	★	●		●	●	●	●		●	
Uitnodigingskader zonnevelden (evaluatie)	●						★			●		●				
Laadpalen voor elektrische auto's							★									
Advisering & (gemeentelijke) communicatie							★									
Afstemming met andere (gemeentelijke) trajecten							★									

10 FINANCIERING

Voor een blijvende verankering van de uitvoering van dit plan is structurele financiering nodig. Wij realiseren ons daarbij dat dit energieplan een investering is in de samenwerking met de totale Houtense samenleving. De kosten daarvan gaan voor de baat uit.

In onderstaande tabel zijn de verschillende onderdelen van dit energieplan geraamd. Deze raming is gebaseerd op ervaringsgetallen uit eerdere projecten en/of kengetallen. Het totale *kostenplaatje* voor de jaarlijkse uitvoering van alle activiteiten in dit plan is als volgt:

Onderdeel		Bedrag
Aanjaagteam		€ 102.500
0,7 fte coördinatie (schaal 11)	€ 65.000	
0,5 fte communicatie (schaal 9)	€ 36.500	
Werkbudget	€ 1.000	
Communicatie		€ 32.500
Ontwikkelen campagnes	€ 5.000	
Drukwerk, materialen & websites	€ 15.000	
Beeldmateriaal & advertenties	€ 2.500	
Organiseren bijeenkomsten	€ 10.000	
Ondersteuning reguliere activiteiten vrijwilligersorganisaties		€ 150.000
Coördinatie & organisatie	€ 100.000	
Opleidingen	€ 15.000	
Inhuur expertise	€ 25.000	
Materialen & ict	€ 10.000	

Gezamenlijke nieuwe projecten (uitvoeringsbudget) ³		€ 100.000
Extra formatie gemeente		€ 80.000
0,3 fte begeleiding Windpark Goyerbrug (schaal 11)	€ 28.000	
0,5 fte lid ambtelijke werkgroep RES (schaal 12)	€ 52.000	
Totaal benodigd budget		€ 465.000

Let wel: dit is aanvullend op de huidige (personele) inzet die de gemeente en andere partijen nu al leveren en exclusief gelabelde budgetten voor de gemeentelijke activiteiten Onderzoek Energiefonds (incidenteel), Regionale Energie Strategie (structureel) en Transitievisie Warmte (incidenteel). Zoals eerder geconstateerd: er gebeurt veel in Houten, maar er is vanwege de omvang en urgentie van de energietransitie meer nodig. Dat heeft ook financiële consequenties. De beschikbare structurele ruimte in de gemeentebegroting voor de uitvoering van het energieplan is € 175.000. De geraamde benodigde financiën zijn dus € 290.000 hoger dan het beschikbare budget.

Financiering in 2020

Voor 2020 is met aanvullende incidentele middelen in totaal € 230.000 beschikbaar binnen de gemeentebegroting. Daarnaast is een aanvraag ingediend voor de landelijke Regeling Reductie Energiegebruik à € 93.000. Een deel van de lopende activiteiten heeft al financiering, die doorloopt in 2020 (€ 105.000). In totaal levert dit een financiële ruimte op van € 428.000. Dat is voldoende om met de uitvoering van dit plan van start te gaan.

Financiering in 2021 en verder

De dekking van de benodigde financiering is in 2020 grotendeels incidenteel. Voor 2021 en verder wordt de dekking voor de genoemde € 290.000 betrokken in de besluitvorming over de begroting 2021. Dan verwachten wij ook duidelijkheid te hebben over een rijksbijdrage voor de uitvoering van het klimaatakkoord.

³ De projecten zullen elk jaar wijzigen. Voor 2020 zijn de totale kosten voor nieuwe projecten geraamd op € 88.000 (zie bijlagen).

